ROK I. Nr. 5. Bytom—17. Grudzień 1946

WIADOMOŚCI RYNKU METALOWEGO

ORGAN CENTRAL ZBYTU PRZEMYSŁU METALOWEGO

Przemysł metalowy w planie trzyletnim.

Przemysł metalowy, jako jeden z przemysłów kluczowych ma jako główne zadanie budowę wytwórczych zakładów przemysłowych, inwestowanie innych przemysłów, oraz komunikacji kolejowej, ..m torowej i wodnej.

Straty wojenne przemysłu metalowego wynosiły na Ziemiach Starych około 75%, na Ziemiach Odzyskanych około 80% dawnej zdolności wytwórczej. Ciężka i pełna poświęcenia praca robotników, techników i organizatorów, zdołała w okresie 1945 i 1946 roku uruchomić szereg zakładów pracy i doprowadzić w listopadzie 1946 r. **do osiągnięcia prawie 100% produkcji przedwojennej.**

Plan produkcji poszczególnych przemysłów C. Z. P. M. — przewiduje:

Grupy	1946 r.	1947 r.	1948 r.	1949 r.
Obrabiarkowa	31.300	49.213	77.842	84.887
Narzędziowa	16.700	7.785	22.233	23.705
Precyzyjno-Optyczna	—	7.989	12.276	16.060
Maszyny rolnicze	24.800	28.295	40.973	50.813
Tabor kolejowy	183.500	313.504	414.456	506.699
Przemysł Maszynowy	23.700	29.929	39.669	57.727
Przemysł Motoryzacyjny	18.100	30.100	50.800	112.200
Przemysł Odlewniczy	34.200	43.604	55.135	61.109
Części Kute	36.400	30.950	37.971	41.936
Wyroby z Blachy	32.800	53.858	63.935	76.222
Wyroby z Drutu	31.000	37.937	47.063	59.810
Przemysł Metali Kolorowych	24.400	18.766	30.553	42.770
Przemysł Mebli Stalowych	6.750	7.529	8.795	12.935
Przemysł Kotlarski	41.200	41.582	53.812	90.642
Maszyny Włókiennicze	7.100	10.457	14.607	20.384
	511.950	711.498	970.120	1257.899

Wartość w tysiącach złotych w cenach 1937 r.

Ponieważ według dotychczasowych sprawozdań **plan przewidziany na 1946 r. nie tylko zostanie w całości wykonany, ale będzie w niektórych grupach przemysłu nawet przekroczony,** przypuszczać należy, że przewidziane plany produkcji na lata 1947/49 zostaną również przekroczone. Przyczynią się do tego racjonalizacja pracy, wyszkolenie fachowe pracowników, przewidziane inwestycje w maszynach, oraz uruchomienie dalszych zakładów pracy.

Planowany stan zatrudnienia pracowników wynoszący obecnie 85.000 osób wzrośnie w 1947 r. do 118.000, w 1948 r. — 145.000, w 1949 r. do 169.000 wykwalifikowanych przeszkolonych pracowników.

Czytelnikom i Przyjaciołom naszego pisma zasyłamy serdeczne życzenia z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku.

Redakcja.

Reorganizacja zbytu w przemyśle metalowym.

W związku z uchwałą z dnia 22. października b. r. Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów w sprawie struktury organizacyjnej przemysłów podległych Ministerstwu Przemysłu, której to uchwały § 2 brzmi:

„Jednostkami organizacyjnymi przemysłów podległych Ministerstwu Przemysłu są:

a) Centralne Zarządy Przemysłu,

b) Zjednoczenia Przemysłu,

c) Zakłady samodzielne,

d) Przedsiębiorstwa i instytucje wydzielone,

e) Centrale Zbytu i Centrale Zaopatrzenia",

zostały rozpoczęte na terenie przemysłu metalowego prace mające na celu uporządkowanie organizacyjne spraw zbytu.

Dotychczas aparatura zbytu w przemyśle metalowym składa się z 6-ciu Central Zbytu prowadzących artykuły masowe, a więc:

1) śruby, nity, okucia budowlane i części kute,
2) gwoździe, wyroby z drutu i czarne narzędzia,
3) wyroby z blachy,
4) odlewy,
5) maszyny rolnicze,
6) narzędzia tnące;

5-ciu Wydziałów Sprzedaży Zjednoczeń, a więc:

1) Przemysłu Obrabiarkowego
2) Przemysłu Maszynowego,
3) Przemysłu Taboru Kolejowego,
4) Przemysłu Motoryzacyjnego,
5) Mebli Stalowych i Okuć Budowlanych (w zakresie mebli),

oraz dwóch instytucji specjalnych „Motostal" i Centrala Techniczna.

Aparatura powyższa **nadająca się do pewnych procesów komasacyjnych,** wymaga przede wszystkim uporządkowania w zakresie ujednolicenia organizacji i metod pracy, gdyż pomijając już nieuniknioną różnorodność związaną z odmienną branżowością, to ewolucyjne narastanie w miarę wymogów życiowych tych form spowodowało, że ich zasady organizacyjne, polityka handlowa i metody pracy różnią się niejednokrotnie bardzo znacznie.

Podobnie w zagadnieniach eksportowych istnieje wielotorowość w zakresie przemysłu metalowego, albowiem eksport wykonują aż trzy organizacje, a mianowicie: „Polimex", „Warimex" o dość przypadkowym rozdziale artykułów i „Społem" w zakresie maszyn rolniczych.

Dla rozważenia i organizacyjnego ujęcia tych problemów, przewiduje się **powołanie w przemyśle metalowym jednej naczelnej instytucji zbytu** — jak to ma miejsce w innych przemysłach — ewentualnie znalezienie innego rozwiązania, reorganizującego obecny aparat zbytu C. Z. P. M. w myśl intencji Ministerstwa Przemysłu.

Centralny Zarząd Przemysłu Metalowego, powierzył związane z powyższym prace Naczelnemu Dyrektorowi Centrali Zbytu Śrub i Nitów, Okuć Budowlanych i Części Kutych Mgr. Stanisławowi Bagińskiemu.

Ze względu na aktualność i pilność sprawy, dla całej gospodarki krajowej, w następnych numerach „Wiadomości Rynku Metalowego" informować będziemy o postępie prac nad organizacją Głównej Centrali Zbytu.

Zapotrzebowanie i podaż artykułów metalowych
w IV kwartale 1946 r.

Centrala Zbytu Śrub, Nitów, Okuć Budowlanych i Części Kutych w Bytomiu.

Okres IV kwartału cechowało wzmożone zapotrzebowanie przy równoczesnym wzroście produkcji wszystkich artykułów objętych sprzedażą Centrali. Wzrost zapotrzebowania miał następujące przyczyny:

1) zwiększone zainteresowanie „Społem" i P. C. H. w ramach wymiany towarowej „Przemysł dla Wsi"
2) sezonowe zwiększenie popytu na niektóre artykuły,
3) rozbudowa przemysłu i komunikacji oraz
4) względy lokacyjne jako rezultaty obfitości i płochliwości pieniądza na rynku.

Głównymi przyczynami z wyżej wymienionych było zapotrzebowanie wynikające z rozbudowy przemysłu i komunikacji oraz momenty lokacyjne.

Stosunek zapotrzebowania do podaży kształtował się dla poszczególnych artykułów niejednolicie. **Największa dysproporcja istniała w artykułach śrubowych,** gdzie popyt do podaży wynosił 3 : 1, przy czym względy lokacyjne z uwagi na inwestycyjny charakter artykułów śrubowych grały mniejszą rolę aniżeli zwiększone potrzeby rozbudowującego się przemysłu i komunikacji, głównie przemysłu węglowego, metalowego i hutniczego oraz kolei państwowych. Znaczniejszy wzrost produkcji uwarunkowany był budową nowych zakładów lub poważną rozbudową istniejących, co nie daje się osiągnąć w ciągu krótkiego czasu. Rozdział artykułów śrubowych odbywał się w ramach kontyngentów CUP'u, artykuły te bowiem są z uwagi na ich deficytowość reglamentowane.

W zakresie okuć budowlanych zapotrzebowanie pokrywane było na ogół bieżącą produkcją. Do zespołu fabryk współpracujących z Centralą dołączyły się w IV kwartale Fabryka Amunicji w Skarżysku, z którą ustalono zasady współpracy i kwoty produkcyjnej. Główną przyczyną trudności, jakie dawały się odczuwać w produkcji, był brak pełnego asortymentu surowca, który przy niewielkich nawet brakujących ilościach powodował gromadzenie się na składach półfabrykatów. Dotyczyło to szczególnie produkcji wszelkiego typu zamków. Usunięcie tego niedomagania uzależnione jest od drobnego ale pełnego asortymentowo przydziału

wszystkich potrzebnych do produkcji okuć budowlanych surowców.

Części kute.

Do tej grupy artykułów zalicza się osie do wozów, szyniaki, podkowy, hacele, hufnale itp. Artykuły te w przeważającej części mają charakter konsymcyjny i tendencje zwyżkowe objęły głównie tę właśnie grupę artykułów. Dzięki akcji Centrali przeciwdziałającej zwyżce, nie przybrała ona większych rozmiarów nigdzie i po krótkim okresie czasu została opanowana. W grupie tych artykułów deficytowymi w IV kwartale okazały się hacele oraz podkowy. Zasadnicze powody wzrostu zapotrzebowania stanowiły: zwiększenie pogłowia końskiego oraz względy sezonowe i lokacyjne. O ile w produkcji podków udało się uzyskać jej zwiększenie w IV kwartale do przeciętnie 250 t, o tyle w hacelach wzrost produkcji uzależniony był od zainstalowania nowych urządzeń; bowiem obecny park automatów był w pełni wykorzystywany. Dalszy wzrost produkcji haceli uzależniony jest od rozbudowy zakładów wytwórczych.

CENTRALA ZBYTU WYROBÓW BLASZANYCH, BYTOM.

Obecne zapotrzebowanie rynków krajowych na artykuły gospodarstwa domowego jest tym większe, że oprócz potrzeb konsumcji bieżącej, **pokrywane być muszą potrzeby odbudowujących się gospodarstw, oraz znaczne niedobory z długiego okresu wojny,** wynikłe z zahamowania produkcji tych artykułów. To też całkowite pokrycie wszystkich tych zapotrzebowań, przede wszystkim w zakresie naczyń emaliowanych, wymagać będzie jeszcze znacznego okresu czasu nawet przy osiągnięciu poziomu zbytu przedwojennego.

W zakresie zbytu artykułów blaszanych, stanowiących uzupełnienie produkcji innych zakładów dążyła Centrala w okresie sprawozdawczym **do jak najpełniejszego pokrywania** zgłaszanych **zapotrzebowań.** Również w tym zakresie, zaznaczył się znaczny wzrost zbytu w porównaniu z miesiącami ubiegłymi. Pierwsze miejsce w tym dziale zajmują opakowania blaszane, a w szczególności bębny blaszane dla Przemysłu Produkującego Karbid, oraz puszki konserwowe z białej blachy dla przemysłu konserwowego.

Z zakresu innych artykułów wykonano znaczne dostawy dla górnictwa a to: lutni kopalnianych w łącznej wadze 24,4 ton oraz wytłoczek blaszanych do lamp górniczych w ilości 9,7 ton.

Rozszerzając własną sieć zbytu Centrala utworzyła składy w Katowicach, Będzinie, Gdyni, Inowrocławiu, Tarnowie i Białymstoku, które **stanowiąc skrócenie drogi pośrednictwa, będą zarazem dla Centrali organem własnej kontroli terenowej.**

Akcja interwencyjna.

Centrala Zbytu Śrub, Nitów, Okuć Budowlanych i Części Kutych w Bytomiu.

Ważne dla wszystkich Odsprzedawców i Konsumentów.

W związku z tendencjami do podwyższenia cen na artykuły śrubowe, okucia budowlane, hacele hufnale podkowiaki i inne artykuły, objęte sprzedażą Centrali, oraz rozsiewanymi pogłoskami o rzekomym podwyższeniu cen na te artykuły, zawiadamiamy, wszystkich zainteresowanych, że ceny Centrali nie uległy i nie ulegną zmianie.

Ostrzegamy wszystkich odbiorców — odsprzedawców przed stosowaniem wyższych aniżeli ustalono i dozwolono cen, oraz zwracamy się do bezpośrednich konsumentów, ażeby żądali wymienionych wyżej artykułów po dotychczasowych cenach.

O wszelkich wiadomych wypadkach pobierania wyższych cen, prosimy zawiadomić **jak najszybciej Centralę z podaniem konkretnych faktów.**

Tej treści komunikat ukazał się niedawno w pismach codziennych w różnych częściach kraju. Jest on fragmentem akcji Centrali, która go ogłosiła, akcji przeciwdziałającej zwyżce cen. Podkreślić należy, że aktualność komunikatu i właściwa jego treść wykorzystane zostały przez Polskie Radio, które komunikat ten podało w ramach wiadomości gospodarczych. Podany wyżej komunikat przyczynił się skutecznie do poinformowania opinii publicznej oraz powstrzymał zapędy szeregu instytucji handlowych w kierunku podwyższania cen.

Jednym z artykułów, gdzie tendencje zwyżkowe przejawiają się silniej, są hacele — artykuł sezonowy, dogodny do lokaty i manipulowania cenami. W grudniu b. r. Centrala przeprowadziła akcję interwencyjną za pośrednictwem „Społem", P. C. H. i Oddziałów własnych. Akcja ta jest o tyle ciekawa, że ustala sposób bezpośredniego zaopatrzenia w hacele właścicieli koni, a skuteczność akcji gwarantowana jest okazaniem odpowiednich dowodów, jakie każdy właściciel konia musi posiadać. Akcja ta obliczona jest głównie na miasto (wieś zaopatrywana jest w ramach wymiany towarowej i w grudniu dodatkowo nasilona), rozpoczęta w okresie kiedy cena na hacele osiąga zwykle w detalu najwyższy poziom oraz ściśle rejonowane w oparciu o dane o pogłowiu końskim w poszczególnych okręgach, wywrze prócz efektu psychologicznego również efekt praktyczny, pozwalając utrzymać ceny detaliczne na ustalonym niskim poziomie. **Interwencja Centrali opierając się o detal, zmusi nieuczciwych hartowników do stosowania godziwych marż zarobkowych.** Ten typ akcji wydaje się być dla artykułów sezonowych i w obecnych warunkach najbardziej właściwy.

CENTRALA ZBYTU WYROBÓW BLASZANYCH.

Centrala opracowała plan akcji interwencyjnej na rynkach miejskich, dla przeciwdziałania przejawiającym się na nich tendencjom zwyżkowym. Ak-

cja ta przeprowadzona w ciągu listopada i pierwszej połowie grudnia br. polega na zasileniu rynku miejskiego znaczniejszymi ilościami naczyń emaliowanych, wyrobów ocynkowanych, wiader ocynkowanych i latarń.

Partie, przeznaczone dla miast dostarczane są do najważniejszych punktów miejskich, a więc głównie do miast wojewódzkich. Rozprowadzenie artykułów odbywa się przez składy Centrali i fabryczne oraz przez „P. C. H." i inne hurtownie państwowe.

Wprowadzony został **rygorystyczny sposób sprzedaży tych składów** tak co do cen, jak i doboru odbiorców detalicznych.

Zjednoczenie mebli stalowych i okuć budowlanych. Bytom.

Odbudowa przemysłu okuć budowlanych i mebli stalowych.

Ogólne zniszczenie przemysłu metalowego, spowodowane okresem wojennym oraz rabunkową gospodarką okupanta, odbiło się specjalnie silnie w branży okuć budowlanych i mebli stalowych.

Produkcja okuć i mebli stalowych, jako nie związana ściśle z produkcją wojenną, traktowana była jako zbędna i cały szereg zakładów przekształcono dla potrzeb wojennych.

Po odzyskaniu niepodległości i utworzeniu **Zjednoczenia Przemysłu Mebli Stalowych i Okuć Budowlanych,** przystąpiono do uruchomienia i odbudowy pozostałych zakładów. Początkowo w skład Zjednoczenia wchodziło **osiem fabryk,** z których zaledwie **trzy były czynne.** Pozostałe znajdowały się w stanie zupełnej dewastacji. Wymagały one, dla uruchomienia, uzupełnienia urządzeń i remontów. Z końcem 45 r. wszystkie objęte przez Zjednoczenie fabryki były już w ruchu a produkcja ich i obroty wzrastały w sposób, który najlepiej ilustrują niżej podane cyfry z 1945 r.::

czerwiec	66.000 zł.
lipiec	231.000 zł.
sierpień	821.000 zł.
sierpień	821.000 zł.
wrzesień	2.300.000 zł.
październik	4.318.000 zł.
listopad	5.371.000 zł.
grudzień	13.490.000 zł.

W ciągu 1946 roku przyłączono do Zjednoczenia dalsze fabryki, tak, że na koniec b. roku **Zjednoczenie posiada w swojej ewidencji 14 fabryk.** Rok 1946 przyniósł dobre postępy w rozwoju tej gałęzi przemysłu. W grudniu ub. roku wyprodukowano 28 ton okuć budowlanych, w październiku b. r. **100 ton.** Wartość produkcji mebli stalowych i okuć budowlanych wynosiła w grudniu 4,8 mil. zł., w październiku 23,9 mil. zł. wg. cen sprzedaży a 155 tys. zł. w grudniu i 517 tys. zł. wg. cen przedwojennych.

Zatrudnienie wzrosło w tym czasie z 890 na 1620 pracowników.

Z przytoczonych cyfr widać, **że 4,5-krotny wzrost produkcji osiągnięto dzięki podwyższeniu wydajności i wprowadzeniu nowych metod pracy,** gdyż zatrudnienie w tym czasie wzrosło tylko dwukrotnie.

Przed wojną przemysł ten zatrudniał ponad 3000 pracowników, dając produkcji na około 10 mil. zł.

Obecnie przy zatrudnieniu 1620 pracowników, osiągnęliśmy roczną zdolność produkcyjną 8,5 mil. złotych przedwojennych, tak że po dodaniu wartości produkcji zakładów nie należących do Zjednoczenia, ogólna **ilość produkcji tej branży jest wyższa od przedwojennej.**

W roku 1949 przewiduje się wzrost wartości produkcji do 13 mil. zł. przedwojennych.

Centrala przemysłu motoryzacyjnego w Warszawie.

Zjednoczenie Przemysłu Motoryzacyjnego, jako jedno z odgałęzień Centr. Zarz. Przemysłu Metalowego, krocząc zgóry po wytkniętej linii produkcji planowej, wykazuje z każdym miesiącem coraz bardziej żywotną działalność. **Szczególniejszy rozmach wykazuje przemysł rowerowy,** jako-że i przed wojną w Polsce liczne fabryki były nastawione na tą produkcję, przy tym mimo, że obecnie ustał zupełnie import z zagranicy części potrzebnych do produkcji i mimo że urządzenia fabryczne zostały przez okupantów zdewastowane i częściowo wywiezione, fabryki powyższe osiągnęły duże rezultaty w akcji stałej zwyżki swej produkcji.

Na czoło wysunęły się dawne fabryki w Bydgoszczy, jak „Tornedo", Millner, Pomorska Fabryka Rowerów oraz fabryka „Apollo" w Dziedzicach. Niezależnie od tego fabryki wyrobów metalowych przestawiają się obecnie na produkcję części rowerowych; również na terenie Bydgoszczy buduje się wielkie warsztaty dla produkcji tylnych piast wolnobieżnych syst. „Torpedo".

Dla charakterystyki rozwoju przemysłu rowerowego świadczyć może fakt, że, dzięki zbiorowym wysiłkom robotników i kierowników fabryk od maja r. b. do chwili obecnej produkcja rowerów wszystkich fabryk Zjednoczenia **wzrosła o 500%** **i dosięgnie już w początku 1947 r. w przybliżeniu 10 tysięcy rowerów miesięcznie.**

W październiku wykonano 5.500 sztuk rowerów, o 1000 więcej ponad plan, który przekroczono w 22 procentach.

Fabryki rowerowe opracowują obecnie nowy model roweru, skonstruowanego specjalnie na potrzeby i drogi wiejskie. Nowy ten model nosić będzies nazwę **„Gromada".**

Natomiast dla użytku sportowego wypuszczą fabryki rowerów, typ nowy, znacznie lżejszy pod nazwą **„roweru sportowego".**

Przemysł rowerowy zatrudnia obecnie ponad 1000 ludzi.

Przewiduje się, że produkcja i zatrudnienie stale będą wzrastać wobec ogólnego gwałtownego zapotrzebowania na rowery ze względu na trudności transportowe, między innymi w pierwszej linii zapotrzebowania ze strony „Społem" w ramach wymiany „Przemysł dla wsi", a także wobec spodziewanego eksportu niektórych części i całych rowerów do pewnych krajów europejskich.

Jeśli chodzi o przemysł motocyklowy, to w Nowej Wsi, pod Katowicami, rozpoczęta została produkcja popularnych, mocnych a tanich motocykli o pojemności 125 ccm., przeznaczonych szczególnie dla szerokich rzesz robotniczych. Obecnie przygotowane są prototypy motocykli i czynione z nimi próby.

Przemysł zamienny części samochodowych rozwija się w wolniejszym tempie, ze względu na trudność produkcji wobec różnorodności istniejących u nas typów samochodów, jak również wobec kompletnego zniszczenia przez okupantów dotychczasowych niewielu fabryk, produkujących u nas części, lub montujących całe samochody. Tym niemniej wobec projektowanej w najbliższej przyszłości standaryzacji typów kursujących samochodów i w tym dziale czynione są energiczne kroki w celu należytego postawienia sprawy produkcji części zamiennych na właściwym poziomie.

Poza tym z inicjatywy Zjedn. Przem. Motor. Zakłady Starachowickie przygotowują się w początku 1947 r. do fabrykacji samochodów ciężarowych 4-tonowych, w międzyczasie już fabrykują przyczepy samochodowe 3-tonowe, które niedawno ukazały się na rynku. Jedna z fabryk w Łodzi również z polecenia Zjednoczenia przystąpiła do produkcji Dieselowskich silników rolniczych 7$^1/_2$ konnych, typ S-60, które znajdą silne zastosowanie w rolnictwie.

Poza tym Państwowe Zakłady Inżyn. w Ursusie produkują części zamienne do ciągnika Lanz-Buldog w początku zaś roku przyszłego rozpoczną również produkcję traktorów.

W końcu ze wzgędu na ciężkie warunki benzynowe w naszym kraju, jedna z fabryk w Katowicach, należąca do Zjedn. Przem. Motoryz., **produkuje gazogeneratory (na węgiel brunatny, drewno i torf),** których część gotowa już jest do użycia. Poważnym odbiorcą na nie, wobec korzystnej eksploatacji autobusów przy zastosowaniu gazogeneratorów jest Państwowa Komunikacja Samochodowa.

Przebieg wymiany towarowej

pod hasłem „PRZEMYSŁ DLA WSI"

CENTRALA ZBYTU DRUTU I GWOŹDZI — BYTOM.

W dalszym rozwoju przebiegu wymiany towarowej „Przemysł dla wsi" dostarczono w III dekadzie listopada 1946 r.:

1) gwoździ	167.175	kg
2) drutu	29.386	kg
3) łańcuchów	15.856	kg
4) młotków	5.856	kg
5) siatka	9.077	kg
6) siekier	735	kg
7) wideł	10.120	sztuk

Ogólnie rzecz biorąc, dotychczasowe wykonanie zakreślonego planu przedstawia się cyfrą 96%.

Przesyłki w III. dekadzie listopada b. r. skierowano do następujących miejscowości: Gdańsk, Poznań, Mielec, Krosno, Lubartów, Włocławek, Cieszyn, Piotrków, Kutno, Pszczyna, Skierniewice, Sandomierz, Łuków, Toruń, Grudziądz, Niemodlin, Rybnik, Raciborz, Tczew, Kartuzy, Lębork, Błonie, Warszawa, Olesno, Przeworsk, Starogard, Radom, Olsztyn, Jarosław, Bielsko, Tarn. Góry, Koźle, Opole, Miastko, Kwidzyn, Sławno, Chorzów.

CENTRALA ZBYTU ŚRUB, NITÓW OKUĆ BUDOWLANYCH I CZĘŚCI KUTYCH — BYTOM

W ramach wymiany towarowej „Przemysł dla wsi" dostarczyła Centrala w m-cu listopadzie 1946 roku, za pośrednictwem „Społem" i „P. C. H." 100 procent umownych dostaw. Wynoszą one łącznie 157,7 ton. Z tego hacele 7,7 ton 350.000 sztuk, podkowiaki 30 ton, podkowy 50 ton, osi do wozów 25 ton, okucia budowlane 45 ton.

Rzprowadzenie terenowe:

L. p.	Województwo	Tonaż	Udział %
1.	Gdańskie	10,0	0,7
2.	Krakowskie	22,4	14,2
3.	Kieleckie	16,3	10,3
4.	Pomorskie	22,6	14,3
5.	Śląsko-Dąbrowskie	15,7	10,1
6.	Pom. Zach.	5	3,3
7.	Wrosławskie	1,5	1
8.	Lubelskie	4,9	3,2
9.	Mazurskie	2	1,3
10.	Warszawskie	9	5,8
11.	Białostockie	13	8,3
12.	Poznańskie	5,9	3,8
13.	Rzeszowskie	5,4	3,4
14.	Łódzkie	23,4	14,3
	Razem:	157,7	100%

CENTRALA ZBYTU WYROBÓW BLASZANYCH BYTOM.

Stan pokrycia zapotrzebowań rynku wiejskiego, w wyniku realizowanej wymiany towarowej ze wsią, prezdstawia się pomyślnie.

Całe zapotrzebowanie instytucyj dystrybujących „Społem" i „P. C. H." wyrażającej się w dyspozycjach tych instytucji jest wykonywane w terminie. W toku wymienionej wymiany towarowej dostarczono wsi w ciągu października i w pierwszych 2-ch dekadach listopada br. następujące ilości poszczególnych artykułók:

naczyń emaliowanych 862 ton, wyrobów ocynkowanych, lakierowanych i szlifowanych 229 ton, wiatroodpornych latarń stajennych 23,556 sztuk, wiader ocynkowanych 307.825 sztuk oraz naczyń mleczarskich 22 tony.

W porównaniu do września zbyt naczyń emaliowanych, które są najważniejszym artykułem w tym dziale wzrósł w październiku o daszych 40,7 ton, zbyt wyrobów ocynkowanych zwiększył się o 107 ton.

Centrala odlewów — Warszawa.

Centrala Odlewów zobowiązała się dostarczyć w ramach akcji „Przemysł dla wsi" w czasie do 31 grudnia 1946 r. 2850 ton odlewów ogólnej wartości ca. 101.000.000 zł.

Specyfikacja powyższych ton w ilości 2.850 jest następująca:

1. Naczynia kuchenne żeliwne, jak: garnki emaliowane, rondle, brytwanny i tp. — ton 1380 za zł. 62.000.000;
2. Odlewy kuchenne i piecowe jak: ruszty, blachy kuchenne, szybry, piece okrągłe, kuchenki, drzwiczki itp. — 1200 ton za zł. 33.000.000;
3. Buksy do wozów — 180 ton wartości zł. 5.000.000;
4. Różne inne odlewy jak: maszynki do mięsa, odważniki, odlewy maszynowe, specjalne i tp. — 90 ton — wartości zł. 2.000.000.

W myśl zawartych umów 80% zakontraktowało „Społem" pozostałe 20% P. C. H.

Dotychczasowe dostawy miały przebieg następujący:

Okres sprawozdawczy	NAZWA ARTYKUŁU								RAZEM	
	Naczynia kuch.		Odlewy kuch.		buksy		inne odlewy			
	ton	tys. zł	ton	tys. zł	ton	tys. zł	ton	tys. zł	ton	tys. zł
Sierpień—Wrzesień	446	20.724	330	6.718	183	3.948	87	4.479	1046	35.869
Październik	235	11.149	341	7.923	88	1.899	26	1.923	690	22.894
Listopad	219	10.309	600	14.623	104	2.231	59	2.810	982	29.973
Ogółem	900	42.182	1271	29.264	375	8.078	172	9.212	2718	88.736

Wykonanie w ciągu 4-ch miesięcy **95,3% planu** dowodzi, że Centrala Odlewów **zobowiązania swoje wykona z poważną nadwyżką.**

Należy zaznaczyć, że ścisła współpraca między Centralą Odlewów, a „Społem" i P. C. H. przyczyniła się do uzyskania tak poważnych wyników.

W ramach akcji „Przemysł dla wsi" odlewy nasze dotarły do wszystkich miejscowości w Kraju, **ze specjalnym uwzględnieniem terenów najbardziej spustoszonych przez działania wojenne,** gdzie zniszczona ludność wiejska — miała poważne trudności z nabyciem towarów potrzebnych dla odbudowy rozbitych i spalonych ognisk domowych.

Wiadomości bieżące.

KONFERENCJA ZAOPATRZENIA PRZEMYSŁU METALOWEGO.

Pod przewodnictwem obyw. Inż. M. Kotowicza, Dyrektora Administracyjno-handlowego Centralnego Zarządu Przemysłu Metalowego, odbyła się w Bytomiu miesięczna konferencja zaopatrzenia tego przemysłu.

W konferencji wzięli udział Kierownicy Zaopatrzenia poszczególnych Zjednoczeń Branżowych C. Z. P. M.

Omówiono całokształt zaopatrzenia materiałowego w ostatnim kwartale br. oraz widoki zaopatrzenia na I kwartoł 1947 r.

Szczegółowe sprawozdanie, odnośnie zaopatrzenia przemysłu metalowego w zakresie artykułów śruboych, zgłosiła **Centrala Zbytu Śrub i Nitów.** Ze sprawozdania wynikło, że na skutek szybkiego rozwoju przemysłu metalowego, zapotrzebowanie jego na artykuły śrubowe znacznie wzrosło i jest o wiele wyższe aniżeli przydział C. U. P.-u.

W związku z tym postanowiono zwrócić się do C. U. P. o zwiększenie przydziału przemysłu metalowego, poczynienie jak największych wysiłków w kierunku wzmożenia produkcji, oraz oszczędne posługiwanie się artykułami śrubowymi, których zapotrzebowanie dla wszystkich resortów jest trzykrotnie wyższe niż możliwości produkcyjne. **Możliwości te zmalały jeszcze wskutek zmniejszenia przydziału surowców hutniczych dla przemysłu metalowego.**

KRONIKA EKSPORTOWA.

Według informacji Wydziału Eksportowego C. Z. P. M. zamówienia eksportowe przedstawiają się następująco:

BUŁGARIA:

Umowa handlowa polsko-bułgarska przewiduje między innymi dostawę podkowiaków, dla kucia koni i wołów do Bułgarii.

W ubiegłym miesiącu została formalnie podpisana przez delegację bułgarską umowa na sto ton podkowaków dla koni, z terminem dostawy w pierwszej dekadzie grudnia br.

Zfinalizowanie umowy na 300 ton podkowiaków dla wołów, które będą dostarczone Bułgarii sukcesywnie dobiega już końca.

W lipcu br. podpisaną została umowa między delegacją bułgarską a Centralą Zbytu Śrub, Nitów, Okuć Budowlanych i Części Kutych na dostawę 217,8 ton drobnej nawierzchni kolejowej (złączy do szyn). Fabryki przystąpiły już do produkcji i całe zamówienie wykonane będzie w 2-ch partiach do końca I-go kwartału 1947 r.

Z. S. R. R.

W toku są obecnie pertraktacje o dostawę 100 ton wkrętek do drzewa. **Przedstawiciel Torgpredstwa zabrał złożoną mu przez nas ofertę na wkrętki do drzewa.** W najkrótszym czasie oczekuje się z Moskwy konkretnego zamówienia.

DANIA.

Przedstawiciele poważnych firm importerskich w Kopenhadze **pragną zamówić u nas większą ilość wkrętek do drzewa, nitów, śrub maszynowych, drutu i innych artykułów metalowych.** W roku bieżącym jednakże trudno będzie wykonać większe dostawy. Przewiduje się je dopiero na rok następny.

SZWAJCARIA.

Interesują się naszymi wyrobami metalowymi również Szwajcarzy. **Pragną oni nabyć śruby zamkowe, wkrętki do drzewa i t. p.**

HOLANDIA.

Przedwojenni importerzy butli stalowych na tlen i acetylen zwrócili się do nas z propozycją dostaw tego artykułu. **Nasze możliwości produkcji butli stalowych są duże,** dostawa ta więc nie będzie nastręczała większych trudności.

POLSKI TYP OPÓRKI PRZECIWPEŁZNEJ.

Obywatel Inż. Sokołowski, Dyrektor Działu Śrub Huty „Ferrum" w Katowicach wynalazł nowy model polskiej opórki przeciw pełznej, który nazwał „Fer. 1". Model ten nie ustępuje w zastosowaniu opórkom typu angielskiego, a jest w produkcji o 23 zł. tańszy na sztuce.

Z powodu wielkich zamówień Ministerstwa Komunikacji na opórki przeciwpełzne, wynalazek Inż. Sokołowskiego przyniecie w zastosowaniu milionowe rocznie oszczędności Skarbowi Państwa.

Drugim wynalazkiem Inż. Sokołowskiego jest projekt nowego typu podkładu kolejowego. Jest to podkład kombinowany żelazno-drzewny, którego trwałość jest parokrotnie większa od dotychczasowego podkładu drewnianego.

Wynalazek ten, badany obecnie przez Min. Komunikacji, przewiduje wielką oszczędność drzewa którego brak odczuwamy ogólnie z powodu rabunkowej i niszczycielskiej gospodarki Niemców, w czasie ostatniej wojny.

SUKCES POLSKICH PRACOWNIKÓW.

Pracownicy polskiej fabryki wagonów we Wrocławiu majster obyw. Malik i współpracownicy obyw. obyw. Kępiński i Krisman dokonali remontu maszyny malarskiej, która uchodziła za niezdatną do praktycznego użytku.

Podczas remontu ulepszono tę maszynę w kierunku oszczędności na farbie. Oszczędności te wyniosą około 120 tysięcy złotych rocznie.

ZWIĘKSZAMY PRODUKCJĘ WANIEN I SANITARII EMALIOWANYCH.

Zapotrzebowanie na wanny żeliwne i sanitaria stale wzrasta. Artykułami tymi również interesuje się zagranica, zwłaszcza państwa skandynawskie: Szwecja, Dania i Norwegia.

Aby choć częściowo zaspokoić potrzeby eksportowe, powiększamy w tym celu Odlewnię Kamienną J. Witwicki w Skarzysku przez wybudowanie nowej dużej hali formierskiej i już pierwsze wanny z nowego warsztatu będzie można otrzymać w 1947 roku.

Niezależnie od wymienionej, odbudowujemy Fabrykę Herzfeld et. Victorius w Grudziądzu, która i przed wojną znana była zagranicą ze swych wyrobów emaliowanych.

Fabryka Herzfeld et. Victorius w Grudziądzu została mocno zdewastowana przez okupanta lecz dzięki dużej włożonej pracy, dział ten w 1947 roku zostanie odbudowany i możemy liczyć się z poważnym wzmożeniem eksportu.

WALCOWNIA DRUTU W GLIWICACH PRZEKROCZYŁA PRODUKCJĘ PRZEDWOJENNĄ.

W miesiącu listopadzie b. r. przekroczyła walcownia drutu w Gliwicach produkcję przedwojenną. Fabryka powyższa, która produkuje dziś 320 ton drutu i gwoździ wszelkiego rodzaju, począwszy od gwoździ kolejowych do szyn, a skończywszy na najdrobniejszych gwoździkach szklarskich (teksy) — posiada wielkie możliwości rozwoju. W najbliższym czasie mają z nią zostać skomasowane dwie fabryki: Bcia Klein z Dąbrowy Górniczej i Fabryka Gwoździ z Radomia. Teksy Walcowni Drutu w Gliwicach są pierwszorzędnej jakości (miesięczna produkcja około 40 ton) i wypierają na rynku naszym, teksy sprowadzane z zagranicy.

Podkreślić należy, że fabryka ta pozostawioną zostaa przez okupanta w stanie dewastacji — 97% maszyn zostało wywiezionych.

Tym większa jest zatem zasługa Załogi, że potrafiła ona w szybkim czasie nietylko uruchomić zakłady, ale i przekroczyć produkcję przedwojenną.

URUCHOMIENIE ODLEWNI ŻELIWA W PILE.

W dniu 8 listopada b. r. na Ziemiach Odzyskanych został uruchomiony jeden z większych Zakładów Odlewniczych w Pile, należący do Radomskiego Zjednoczenia Przemysłu Odlewniczego.

Załoga Odlewni Żeliwa w Pile, obchodziła doniosłą uroczystość pierwszego odlewu.

Zakłady te, o budynkach w stanie dobrym, położone na obszarze kilkuhektarowym — posiadają wielkie możliwości rozwoju. Wedle planu zatrudniać będą one 100 pracowników i wykonywać będą

miesięcznie 800 ton odlewów maszynowych do obrabiarek, a także klocki, ruszta i t. p.

Brakujące maszyny otrzyma odlewnia z najbliższej rewindykacji z Niemiec. Odlewnia ta ma wielkie znaczenie dla okolicznych fabryk obrabiarek i maszyn, a nawet i dla naszego eksportu odlewów. Uruchomienie tej fabryki to nowy ważny etap dla pracy polskiego Przemysłu na Ziemiach Odzyskanych.

ZAPOTRZEBOWANIE NA NARZĘDZIA TNĄCE.

Centrala Zbytu Narzędzi Tnących donosi, że ze względu na plan trzyletni, zapotrzebowanie na narzędzia przewyższa w tej chwili możliwości produkcyjne fabryk.

Fabryki należące do Zjednoczenia Przemysłu Obrabiarkowego otrzymują stałe kwartalne kredyty inwestycyjne — co umożliwia im rozbudowę i powiększenie programu produkcyjnego, oraz produkcji większej ilości sztuk, j. np. pilników, których brak najbardziej się odczuwa.

Spodziewamy się, że już pod koniec roku 1947 będziemy mieli możność braki te wyrównać.

Dla akcji PRZEMYSŁ DLA WSI dostarczyliśmy do P. C. H. w miesiącu **październiku 1946 r.**

2000 szt. pił poprzecznych do drzewa wartości zł. 359.365.—

w miesiącu **listopadzie 1946 r.**

748 szt. pił trackich wartości z . 434.550.—.

Dalsze dostawy będą uskutecznione w grudniu 1946 r.

AKCJA OSZCZĘDNOŚCIOWA W PRZEMYŚLE.

(PAG) W państwowej fabryce chemicznej „Azot" w Jaworznie wykorzystano pomysł pracownika fizycznego Kozikowskiego. Pomysł ten daje oszczędność konsumcji prądu i zmniejsza zużycie pompy.

Ponadto wykorzystano pomysł mistrza Stolarzewicza pomysł ten zwiększa wydajność procesu wytwórczego przez włączenie do instalacji absorbcji nowozainstalowanej wieży. Wykorzystanie tego pomysłu zwiększa produkcję kwasu o prawie tysiąc kg. miesięcznie.

W fabryce „Perun" w Warszawie na skutek przerobienia wymieniacza temperatur (na wniosek kierownika produkcji Latochy) zmniejszono sumaryczny okres odmrażania ze 100 do 51 godzin, co daje roczną oszczędność w sumie około 800 tysięcy złotych.

NOWE WYDAWNICTWO.

Staraniem Wydawnictwa Broszur Popularnych o Artykułach Przemysłu Metalowego wyszła z druku broszura „Planowanie Zbytu". Broszura ta da ludziom zajmującym się praktycznie bardzo ważnym, w obecnych czasach, zagadnieniem planowania, pewien materiał praktyczny.

Oparta jest wprawdzie tylko na jednym fragmencie branżowym, masowych wyrobów przemysłu metalowego, ale poza nieznacznymi zmianami, wynikającymi z charakteru poszczególnych branż, dotyczyć może wszystkich gałęzi przemysłu.

Cena 50 zł, które należy wpłacić na konto P. K. O. w Katowicach Konto Nr. III/4631, z podaniem tytułu wpłaty „Planowanie Zbytu".

WALCOWNIA MIEDZI.

W obecności przedstawicieli Ministerstwa Przemysłu i Rady Związków Zawodowych uruchomiono pierwszą w Warszawie Walcownię Miedzi. Walcownia zatrudnia 70-ciu pracowników i może produkować 15 tonn drutu — dziennie.

OTWARCIE WYSTAWY ZIEM ODZYSKANYCH.

Na dzień 9 maja 1947 roku ustalono termin otwarcia powyższej wystawy.

Celem Wystawy będzie przedstawienie 2-letniego dorobku Polski nad Odrą i Nisą.

Redakcja i Administracja: Bytom pl. Stalina 11. tel. 24-26. Prenumerata kwartalna 30 zł. Cennik ogłoszeń: 1 str. 10,000.— zł., 1/2 str. 5,000.— zł. 1/4 str. 2,500.— zł. 1/8 str. 1,200.— zł. 1/16 600.— zł. Bank Gospodarstwa Spółdzielczego oddział Bytom konto Nr. 90.

Wydawca: Centrala Zbytu Śrub i Nitów. Komitet Redakcyjny.

Drukarnia Państwowa, Bytom ul. Piekarska 9. Nr. tel. 43-18, R. 27303